

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 27C/239/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114214949
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2016:3114214949.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín, sudkyňou JUDr. Ivetou Sopkovou, v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpeného Advokátska kancelária Korytár s.r.o., so sídlom Trnava, Sladovnícka 13, IČO: 47 243 279, proti odporkyni P. G., št. občianke SR, nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., H. XX/XXX, zastúpenej JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Námestie legionárov 5, IČO: 42 176 778, pr. zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie 1 108,76 € s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie 40,- € **z a s t a v u j e**.

II. Súd návrh **z a m i e t a**.

III. Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** zaplatiť odporkyni náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia 402,12 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, na účet zástupcu odporkyne.

IV. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom, doplneným dňa 31.07.2014, voči odporkyni domáhal zaplatenia sumy 1 248,76 € s úrokom 26,52 % ročne zo sumy 851,53 € od 27.06.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Uviedol, že dňa 20.06.2005 uzavrel s odporkyňou zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej poskytol úver 919,50 € za účelom kúpy vecí alebo úhrady ceny za službu, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky navrhovateľa. Zároveň s podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvorili aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru tak, ako je uvedené na lícnej strane úverovej zmluvy. Revolvingový úver je možné špecifikovať ako dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, keď odporkyňa má k dispozícii finančné prostriedky vo výške dohodnutého úverového rámca. Maximálna čiastka, ktorú je odporkyňa oprávnená z úveru čerpať, je daná nevyčerpaným zostatkom úverového rámca. S každou uhradenou mesačnou splátkou sa odporkyni obnovuje čiastka, ktorú si môže opäť požičať. Ide o samostatný revolvingový úver, ktorému bolo pridelené číslo XXXXXXXXXXXX. Zmluvné strany sa dohodli tak, že ak bude odporkyňa riadne plniť povinnosti zo zmluvy o úvere, je navrhovateľ oprávnený poskytnúť jej revolvingový úver, vydať a zaslať úverovú kartu spolu s výzvou k jej aktivácii a Metodickou príručkou. Neoddeliteľnou súčasťou Metodickéj príručky bol aktuálny Sadzovník poplatkov a odmien. Zmluva o revolvingovom úvere nadobúda platnosť podpisom úverovej zmluvy, má však odloženú účinnosť do budúcnosti - aktivácie karty. Uzatvorením revolvingovej zmluvy priamo práva a povinnosti odporkyni nevznikli, tieto jej vznikli až aktivovaním karty. K aktivovaniu karty nedošlo automaticky, konkludentne alebo náhodne, ale slobodným a vážnym prejavom vôle odporkyne

- zavolaním na telefónne číslo a aktivovaním karty prostredníctvom operátora uvedením identifikačných údajov. Zmluva o revolvingovom úvere je teda uzavretá s odkladacou podmienkou a je účinná až potom, ako odporkyňa sama na základe svojej vôle aktivovala kartu a čerpala úver. Nejde teda o plnenie odporkyni vnútené, skryté. Odporkyňa si bola súčasného uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere vedomá, mala v úmysle uzatvoriť revolvingovú zmluvu a na jej základe čerpať revolvingový úver. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, pretože sa definuje len výška úverového rámca, ktorá v tomto prípade bola 995,82 €. Taktiež nie je možné vopred dohodnúť počet splátok, pretože ide o automaticky obnovovaný úver. Odporkyňa bola povinná revolvingový úver splácať včas a riadne, v pravidelných mesačných splátkach vždy k 20. dňu v mesiaci s tým, že prvá splátka sa stala splatnou k 20. dňu v mesiaci nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu. K prvému čerpaniu revolvingového úveru zo strany odporkyne došlo 25.02.2006, prvá mesačná splátka tak bola splatná 20.03.2006. Rovnako tak nie je možné pri revolvingovom úvere určiť výšku RPMN, v tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 95/2010 zo dňa 27.01.2011. S poukazom na skutočnosť, že odporkyňa sa dostala do omeškania so zaplatením viacerých splátok, stal sa splatným celý zostatok čerpaného úveru podľa § 4 Hlavy 7 Úverových podmienok, pričom splatnosť nastala dňa 25.09.2012. K tomuto dňu predstavovala výška dlžnej čiastky 1 058,44 €. Po zosplatení odporkyňa uhradila sumu 200,- €. Žalovaná suma 1 248,76 € pozostáva z istiny (dlžná suma bez úrokov) 851,53 €, úrokov 382,38 €, dopočítaného úroku 14,85 €. Uplatnený úrok 26,52 % ročne zo sumy 851,53 € od 26.06.2014 do zaplatenia si uplatňuje na základe Sadzovníka poplatkov a odmien. Predmetná úverová zmluva bola uzavretá v súlade s §53 Občianskeho zákonníka a ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch. Mal za to, že zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky.

Súd dňa 15.10.2014 vydal platobný rozkaz č.k. 27C/239/2014-40, ktorým návrhu vyhovel. Pretože odporkyňa podala včas odôvodnený odpor, platobný rozkaz bol zo zákona (§ 174 ods. 2 z.č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok /ďalej len „O.s.p.“) zrušený a súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie.

Odporkyňa v odpore namietla výšku žalovanej sumy, pričom zároveň požiadala o plnenie v splátkach z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie.

Dňa 26.08.2014 do konania vstúpil vedľajší účastník na strane odporkyne, ktorý sa k veci písomne nevyjadril.

Na základe čiastočného späťvzatia žaloby pre čiastkové úhrady odporkyne po začatí konania bolo konanie v časti o zaplatenie 140,- € zastavené uznesením č.k. 27C/239/2014-64 zo dňa 28.10.2015, právoplatným dňa 04.12.2015.

Odporkyňa v podaní, doručenom súdu dňa 15.12.2015, uviedla, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.06.2005 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa z.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorá musí obsahovať zákonom vyžadované náležitosti. Aj napriek tomu, že úverovú zmluvu podpísala, nemala v úmysle okrem tejto zmluvy uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere, a preto ju treba považovať za absolútne neplatný právny úkon pre nedostatok jej vôle. Navrhovateľ ako dodávateľ v návrhu popísanou praktikou vnútil spotrebiteľovi iný úkon, než iba ten, ktorý bol v čase podpisu zmluvy vo sfére jeho záujmu. Podpisom úverovej zmluvy sa odporkyňa súčasne podpísala aj pod tú časť textu, ktorá je vytlačená v dolnej časti zmluvy drobným, takmer nečitateľným písmom, ktorá sa týka absolútne iného právneho úkonu, ktorý má vzniknúť až v budúcnosti. V danom prípade ide o nedostatok vôle konajúcej osoby o vstupe do iného zmluvného vzťahu s navrhovateľom. Zmluva o revolvingovom úvere je takisto úverovou zmluvou, ktorá spadá pod z.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a musí obsahovať náležitosti uvádzané v § 4 ods. 2, 3 zákona. Takto uzavretú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru je potrebné považovať za neplatnú aj pre nedodržanie zákonom predpísanej formy podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe splátkového kalendára boli odporkyni zo strany navrhovateľa poskytnuté peňažné prostriedky v celkovej výške 2 319,40 € (súčet všetkých súm pod položkami „výber z bankomatu“, „platba kartou“), pričom odporkyňa doposiaľ uhradila sumu 3 203,94 € (súčet súm pod položkou „výška úhrady“). Navrhovateľ pritom nemá nárok na zaplatenie nárokov uplatnených v návrhu - zmluvný úrok, poplatky za výber z bankomatu, zmluvná pokuta. Nárok uplatnený navrhovateľom tak na základe vyššie uvedených skutočností pokladala za neoprávnený a žiadala, aby ho súd zamietol a priznal jej náhradu trov konania.

Navrhovateľ podaním, doručeným súdu dňa 09.02.2016, zbral žalobný návrh späť v časti o zaplatenie sumy 40,- €, pretože odporkyňa v dňoch 28.10.2015, 27.11.2015, 28.12.2015 a 28.01.2016 uhradila vždy po 10,- €. Ďalej opätovne poukázal na to, že odporkyňa podpisom úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzatvorila súčasne aj zmluvu o revolvingu č. XXXXXXXXXXXX, pretože predmetná zmluva obsahuje ustanovenie, podľa ktorého zmluvné strany podpisom úverovej zmluvy zároveň uzatvárajú aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru s vydaním platobnej úverovej karty v zmysle a za podmienok uvedených v Hlave 8, 9, 10 a 11 Úverových podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Zmluva je celistvá, bola uzatvorená riadne v písomnej forme. Odporkyňa podpisom potvrdila, že bola so znením Úverových podmienok oboznámená, všetky ustanovenia sú zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavila súhlas byť nimi viazaná. Všetky podstatné náležitosti zmluvy o revolvingovom úvere sú uvedené v Úverových podmienkach. Aj občianskoprávna úprava spotrebiteľských zmlúv pripúšťa možnosť zahrnúť viaceré spotrebiteľské zmluvy do jednej listiny. V dobe uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere žiadny platný právny predpis neobsahoval ustanovenie, ktoré by určovalo veľkosť písma spotrebiteľských zmlúv, takéto ustanovenie (§ 53c druhá veta Občianskeho zákonníka) bolo doplnené až z.č. 106/2014 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 01.06.2014. Opakovane poukázal na to, že zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená s odkladacou podmienkou a bola účinná až potom, ako odporkyňa sama, na základe svojej vôle aktivovala kartu a čerpana úver. Odporkyňa si bola vedomá, že spolu s úverovou zmluvou uzatvorila aj zmluvu o revolvingovom úvere, čo potvrdila svojím podpisom a následne prejavila slobodný, vážny, určitý a zrozumiteľný prejav vôle, smerujúci k aktivovaniu karty. V tomto smere poukázal na rozsudok Okresného súdu Brezno sp. zn. 4C/113/2014 zo dňa 26.03.2015. Žiadal, aby súd uložil odporkyňi zaplatiť mu 1 068,76 € s 26,52 % ročným úrokom zo sumy 851,53 € od 27.06.2014 do zaplatenia a náhradu trov konania.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 3 O.s.p. nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

Zo strany navrhovateľa došlo k účinnému späťvzatiu návrhu v časti o zaplatenie 40,- € pred prvým pojednávaním, preto v tejto časti odpadol predmet konania a súd v zmysle § 96 ods. 1, 3 O.s.p. konanie zastavil v časti o zaplatenie 40,- € bez zisťovania stanoviska žalovaného.

Predmetom konania zostal nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 1068,76 € s úrokom 26,52 % ročne zo sumy 851,53 € od 27.06.2014 do zaplatenia a náhrada trov konania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie na pojednávaní konanom za splnenia podmienok podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti navrhovateľa, jeho zástupcu a vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili a súhlasili s tým, aby súd konal a rozhodol v ich neprítomnosti, oboznámením sa návrhom, zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.06.2005 vrátane Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., splátkovým kalendárom, výzvou na zaplatenie celého úveru zo dňa 25.09.2012, výpisom z účtu za február 2006, písomnými vyjadreniami navrhovateľa a odporkyne, ostatného spisového materiálu a zistil nasledujúci skutkový stav:

Súd z obsahu zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.06.2005 zistil, že odporkyňi bol poskytnutý úver vo výške 919,50 €/27 701,- Sk na nákup spotrebného tovaru, ktorú sumu úveru sa odporkyňa zaviazala splatiť v 12 mesačných splátkach vo výške 94,40 €/2 844,- Sk. Konečná výška úveru bola 1 132,84 €/34 128,- Sk a RPMN v sadzbe 23,27 %. Dátum prvej splátky bol 20.07.2005. V dolnej časti formulárovej zmluvy sú minimalistickým písmom v bode 5 tiež uvedené vety: „Klient a spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. obojstranným podpisom tejto úverovej zmluvy zároveň uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru s vydaním platobnej úverovej karty spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. v zmysle a za podmienok ustanovení hlavy 8, 9, 10 a 11 Úverových zmluvných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy, a to s úverovým rámcom vo výške 30 000,- Sk a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške najmenej 1 200,- Sk. Spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. má pritom výhradné právo jednostranne zmeniť úverový rámec a podmienky vydania

platobnej úverovej karty. Právne následky zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru nastanú zaslaním a doručením platobnej úverovej karty spolu s Výzvou o jej aktivácii a Príručky pre jej držiteľa klientovi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. v súlade s ustanoveniami Hlavy 8 Úverových zmluvných podmienok v lehote 12 mesiacov odo dňa uzatvorenia tejto zmluvy. Ak spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. na základe posúdených údajov uvedených v tejto zmluve nezašle klientovi platobnú úverovú kartu spolu s ďalšími predpísanými dokladmi v uvedenej lehote, márnym uplynutím tejto lehoty platnosť zmluvy o poskytnutie revolvingového úveru zaniká uplynutím posledného dňa tejto lehoty.“

Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „Úverové podmienky“) obsahujú Hlavu 8: Poskytnutie revolvingového úveru, Hlavu 9: Čerpanie a splácanie revolvingového úveru, Hlavu 10: Úverová karta, Hlavu 11: Používanie úverovej karty.

Úver, ktorý navrhovateľ odporkyňi poskytol dňa 20.06.2005 v sume 919,50 € nie je predmetom tohto konania (zrejme ho odporkyňa uhradila), a preto sa ním súd nezaoberal. Predmetom konania je totiž tvrdený dlh odporkyne z ďalšieho, revolvingového úveru, ktorý mal navrhovateľ poskytnúť odporkyňi v podobe úverovej karty s úverovým rámcom dohodnutým vo výške 995,81 €. Navrhovateľ za účelom preukázania existencie tohto nového záväzkového vzťahu nepredložil žiadne iné listinné dôkazy, t.j. zmluvu, na základe ktorej k tomu došlo. Navrhovateľ tvrdil, že s odporkyňou dňa 20.06.2005 uzavrel zmluvu o úvere a podľa jej spodnej časti vydal odporkyňi úverovú kartu s úverovým rámcom 995,81 €.

Podľa splátkového kalendára odporkyňa čerpala na základe výberov z bankomatu / platbou kartou za obdobie od 25.02.2006 do 26.06.2014 celkom sumu 2 319,41 €.

Navrhovateľovi v splátkach za obdobie od 25.02.2006 do 26.06.2014 uhradila celkom sumu 3 203,94 €.

Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že si vzali notebook na splátky, informácie dostali len o týchto splátkach za notebook. Neskôr jej prišla kartička, že s ňou môže čerpať financie. Túto si aktivovala podľa pokynov, čo tiež prišli a peniaze z nej čerpala. V čase podpisu úverovej zmluvy na financovanie notebooku jej nikto nevysvetlil pojem revolvingový úver. Pri podpise úverovej zmluvy o financovaní notebooku nevedela o tom, že podpisuje aj nejakú inú zmluvu. Myslela si, že podpisuje len jednu zmluvu a nevedela o tom, že jej má byť doručená nejaká karta po podpise danej zmluvy.

Súd vec právne posúdil podľa ustanovení právnych predpisov, účinných ku dňu podpisu zmluvy o úvere, t.j. ku dňu 20.06.2005.

Podľa § 497 z.č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 258/2001 o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu 20.06.2005 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 40 ods. 1 z.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Právne súd vec posúdil podľa vyššie citovaných ustanovení zákona a jednoznačne ustálil, že žalobný návrh nie je dôvodný.

Niet pochyb o tom, že medzi účastníkmi dňa 20.06.2005 došlo k uzavretiu jedinej spotrebiteľskej zmluvy o úvere, na ktorú sa vzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorej navrhovateľ ako veriteľ - dodávateľ poskytol v rámci vykonávania svojej podnikateľskej činnosti odporkyni ako dlžníkovi úver v sume 919,50 €, ktorý právny vzťah však nie je predmetom toho konania. Je pritom nepochybné, že odporkyňa je a v čase uzavretia zmluvy bola spotrebiteľom, pričom zmluvu podpísala ako fyzická osoba. Posúdenie predmetného právneho vzťahu ako spotrebiteľského úveru nevyklučuje ust. § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, kde sú taxatívne vymenované zmluvy, na ktoré sa daný zákon nevzťahuje. Právny vzťah medzi účastníkmi možno podradiť pod ust. § 2 písm. b/ citovaného zákona a následne zmluva potom musí obsahovať náležitosti, stanovené § 4 zákona.

Samotná zmluva o úvere má charakter formulára, pričom jej súčasťou boli i Úverové podmienky. Text zmluvy ani Úverových podmienok odporkyňa nemohla ovplyvniť, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov.

Navrhovateľ sa voči odporkyni domáha zaplataenia žalovanej čiastky titulom zmluvy o revolvingovom úvere, na základe ktorej odporkyňa čerpala peňažné prostriedky prostredníctvom platobnej karty (nie titulom spotrebiteľského úveru vo výške 919,50 €). Je nesporné, že i zmluvný vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou, predmetom ktorého je používanie úverovej karty, vykazuje znaky

spotrebiteľského úveru. Pre platnosť zmluvného vzťahu medzi účastníkmi je tak v zmysle ust. § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch obligatórne predpísaná písomná forma. Súd je však toho názoru, že v prejednávanej veci dohoda medzi stranami ohľadne používania úverovej karty nemala predpísanú písomnú formu.

V rámci dojednávania zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 20.06.2005, predmetom ktorého bolo poskytnutie úveru v sume 919,50 €, navrhovateľ vopred vnútil odporkyni aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu. Ako totiž vyplýva z daného tlačiva, podpisom želanej zmluvy sa konajúca osoba súčasne podpisuje aj pod tú časť textu, ktorá je vytlačená drobnými písmenami v spodnej časti zmluvy bez možnosti akejkoľvek úpravy tohto textu, a ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu, resp. vzťahov. Inak povedané, dňa 20.06.2005 sa odporkyňa podpísala aj pod ten záväzok, ktorý v daný moment uzatváraný nebol. Navrhovateľ totiž evidentne úverovú kartu poskytol odporkyni neskôr. Ako sám uvádza, túto kartu odporkyni zaslal následne po uzavretí zmluvy, pričom odporkyňa ju aktivovala a čerpala až dňom 25.02.2006. Podľa názoru súdu z podpísanej úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.06.2005 nevyplýva nič iné než to, že žiadateľovi v budúcnosti môže byť poskytnutý úver vo forme úverovej karty, ktorú mu navrhovateľ môže zasláť následne, do 12 mesiacov po uzavretí tejto zmluvy o úvere. Odporkyňa v konaní potvrdila, že pri podpise úverovej zmluvy za účelom financovania kúpy tovaru (notebooku) nevedela o tom, že podpisuje aj nejakú inú zmluvu a nevedela o tom, že po jej podpise jej má byť doručená nejaká karta, hoci následne si kartu aktivovala a peňažné prostriedky z nej čerpala. Uvedenému nasvedčuje i samotný text zmluvy, podľa ktorého dokonca navrhovateľ na základe vlastnej úvahy klientovi ani žiadnu platobnú kartu zasláť nemusí. Podpisom zmluvy dňa 20.06.2005 podľa názoru súdu nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu a vzájomné práva i povinnosti z tejto zmluvy zanikli splnením pôvodného záväzku zo strany odporkyne. Ak hodlal navrhovateľ uzavrieť s odporkyňou nový záväzkový vzťah, bolo to potrebné urobiť spôsobom, aký predpisuje zákon o spotrebiteľských úveroch. Ak navrhovateľ od 25.02.2006 do 26.06.2014 poskytoval odporkyni sumu až do výšky 2 319,41 €, bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by tento záväzkový vzťah bol individualizovaný so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje § 4 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, nebola dodržaná zákonom predpísaná forma, a preto je časť zmluvy o úvere zo dňa 20.06.2005, týkajúca sa poskytnutia revolvingového úveru odporkyni, neplatná. Bez písomnej zmluvy neexistuje dohoda strán ani o výške úroku z úveru, ani výške úroku z omeškania a už vôbec nie ustanovenia o zmluvnej pokute či poplatkoch, na ktoré si navrhovateľ robil nárok.

Vzhľadom na to, že v danom prípade účastníci neuzavreli platnú zmluvu, súd sa nezaoberal otázkou prípadne neprijateľných zmluvných podmienok. Plnenie, ktoré by mala odporkyňa vrátiť, preto možno uplatňovať a aj posudzovať iba z titulu bezdôvodného obohatenia (plnenie z neplatného právneho úkonu). Odporkyňa je teda povinná navrhovateľovi vrátiť iba to, o čo sa prípadne bezdôvodne obohatila, t.j. rozdiel medzi sumou skutočne čerpaných peňažných prostriedkov (2 319,41 €) od navrhovateľa a sumou, ktorú navrhovateľovi reálne vrátila. Keďže zo splátkového kalendára odporkyne vyplýva, že navrhovateľovi titulom čerpania peňažných prostriedkov uhradila už sumu 3 203,94 €, pričom počas súdneho konania uhradila ďalších 180,- € (140,- € + 40,- €), súd musel konštatovať, že žalobný návrh je v celom rozsahu nedôvodný a zamietol ho.

Súčasťou rozsudku je i výrok o trovách konania.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V zmysle § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola priznaná náhrada trov konania, je ten, komu bola uložená náhrada týchto trov povinný zaplatiť ju advokátovi.

Súd o trovách konania rozhodol s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 19/2010 zo dňa 26.01.2011, podľa ktorého, ak nejde o prípad, kedy bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch účastníkov (oboch strán) vo veci a od úspechu účastníka (víťaznej strany)

odčítať jeho neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má účastník právo, aby mu druhý účastník (druhá strana) nahradil pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhému účastníkovi, je tu nerozhodná. Ak je pomer úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký, súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V prípade, ak konanie bolo sčasti zastavené (napr. z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby alebo pre nedostatok podmienok konania), súd prihliadne na to, či a kto zavinil, že k zastaveniu muselo dôjsť. Najprv teda posúdi (v režime § 146 ods. 1 písm. c/ a ods. 2 O.s.p.) otázku, čo bolo dôvodom, že konanie muselo byť sčasti zastavené, a s prihliadnutím k tomuto záveru potom hodnotí (podľa § 142 ods. 2 O.s.p.) celkovú otázku, z akej časti bol ten ktorý účastník úspešný. Ak je na čiastočnom späťvzati žaloby dané zavinenie žalobcu, treba z pohľadu § 142 ods. 2 dovodiť, že v tomto rozsahu nemal žalobca vo veci úspech. Vždy platí, že kto zavinil čiastočné zastavenie konania, mal ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu.

Navrhovateľ vzal návrh späť najprv v časti o zaplatenie 140,- € s príslušenstvom (konanie zastavené v príslušnej časti uznesením č.k. 27C/239/2014-64 zo dňa 28.10.2015) a neskôr (dňa 09.02.2016) v časti o zaplatenie sumy 40,- € s príslušenstvom z dôvodu, že odporkyňa po začatí konania (30.06.2014) vykonala čiastočné úhrady dlhu, ktorá skutočnosť vypláva i z vykonaného dokazovania. Na základe uvedeného súd konštatoval, že z výlučne procesného hľadiska odporkyňa zavinila zastavenie tejto časti konania (o zaplatenie 140,- € a o zaplatenie 40,- €).

S poukazom na § 142 ods. 2 O.s.p. a na vyššie citované uznesenie Najvyššieho súdu SR predstavoval potom pomer úspechu a neúspechu odporkyne 70 % (úspech v časti o zaplatenie 1 068,76 €, t.j. asi 85 %; neúspech v časti o zaplatenie 180,- €, t.j. asi 15 %), ktorá miera náhrad trov konania jej patrí. Trovy konania odporkyne pozostávajú z náhrady trov právneho zastúpenia vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) vo výške 574,45 €, z čoho hodnota 70 % predstavuje sumu 402,12 €. V danej veci sa navrhovateľ podaným návrhom proti odporkyni domáhal zaplatenia 1 248,76 €, od 04.12.2015 sumy 1 108,76 € s príslušenstvom, preto základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby podľa ust. § 10 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, účinnej v čase vykonania úkonov právnych služieb, predstavuje sumu 61,41 €. Zástupcovi odporkyne patrí odmena za 3 úkony právnej služby á 61,41 €, a to príprava a prevzatie zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a/ vyhlášky), písomné vyjadrenie zo dňa 08.12.2015 (§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky), účasť na pojednávaní dňa 12.02.2016 (§ 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky), spolu odmena 184,23 €. Zástupcovi odporkyne patrí i náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné, tzv. režijný paušál (§ 16 ods. 3 cit. vyhlášky) 2 x 8,39 € za úkony v roku 2015, 1 x režijný paušál á 8,58 € za úkony v roku 2016; spolu režijný paušál 25,36 €. Ďalej zástupcovi odporkyne patrí náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky za cestu na pojednávanie súdu dňa 12.02.2016 za 12 polhodín á 14,30 € (trasa Lučenec - Trenčín a späť); spolu náhrada za stratu času 171,60 €. Taktiež mu patrí náhrada cestovných výdavkov podľa § 15 ods. 1 vyhlášky za cestu na pojednávanie dňa 12.02.2016 za trasu Lučenec - Trenčín a späť, t.j. 370 km nasledovne: paušálna náhrada 67,71 € (370 km x 0,183 €) + náhrada za spotrebované PHM 29,81 € (370 km x spotreba 7 l/100 km x cena PHM 1,151/1 l); spolu cestovné náhrady 97,52 €. Pretože je zástupca navrhovateľa platiteľom DPH, patrí mu podľa § 18 ods. 3 cit. vyhlášky DPH z odmeny a náhrad vo výške 478,71 € v sadzbe 20 %, a to suma 95,74 €.

Súd navrhovateľovi uložil zaplatiť náhradu trov konania podľa § 149 ods. 1 O.s.p. na účet zástupcu odporkyne.

Vzhľadom na plný úspech odporkyne vo veci, vzniklo v zásade právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. i vedľajšiemu účastníkovi, vystupujúcemu v konaní na jej strane.

Súd po preskúmaní veci vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania nepriznal podľa § 142 ods. 1 O.s.p. z dôvodu ich neúčelnosti. Čo sa týka posudzovania účelnosti vynaložených trov konania, súd v tomto smere poukazuje i na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 9/2013, podľa ktorého zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániace ho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach § 142 až 150 O.s.p. upravuje pravidlá rozhodovania súdu o

náhrade trov konania. Pre všetky prípady rozhodovania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, teda nie všetky náklady majúce povahu trov konania. Pojem účelnosť, použitý v § 142 ods. 1 O.s.p., treba chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním alebo nákladov zbytočných či nadmerných. Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc alebo sa skôr jedná o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napríklad zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach alebo zrejme snaha zvýšiť náklady konania protistrane).

Vedľajší účastník si v konaní uplatnil trovy konania, ktorých výšku nevyčíslil. V danej veci vedľajší účastník vstúpil do konania, pričom k meritu veci sa písomne nevyjadril. Na pojednávaní súdu sa osobne nezúčastnil, zúčastnil sa len jeho zástupca, ktorý je ale súčasne zástupcom odporkyne. V danej veci ide pritom o vedľajšieho účastníka, ktorým je občianske združenie na ochranu práv spotrebiteľov (právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu), ktoré do konania vstúpilo podľa § 93 ods. 2 O.s.p. a u ktorého nemožno hovoriť o osobnom záujme na výsledku sporu tak, ako je tomu u vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 1 O.s.p.. Za tejto situácie, s prihliadnutím na skutočnosť, že odporkyňa je zastúpená advokátom, ktorý je zároveň advokátom vedľajšieho účastníka (o čom mal vedľajší účastník nepochybne vedomosť), ktorý v konaní vystupoval aktívne, podal vo veci kvalifikované písomné vyjadrenie, zúčastnil sa pojednávaní súdu, sa zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom v takejto veci, ktorá naplňa charakteristiku tzv. hromadnej veci, javí ako odporujúce princípu rozumnosti, a teda ako zneužitie práva na právnu ochranu. Všetky uvedené skutočnosti majú za následok povinnosť súdu konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, a teda ich nepriznanie, hoci by vedľajší účastník na strane odporkyne inak na ich náhradu právo mal. Vedľajší účastník mohol svoju úlohu, spočívajúcu v pomoci spotrebiteľom efektívne uplatniť aj bez vynaloženia nadbytočných nákladov na duplicitné právne zastupovanie (s ohľadom na to, že odporkyňa je zastúpená advokátom, ktorý je zároveň advokátom vedľajšieho účastníka), tak, aby nedochádzalo k neúčelnému navyšovaniu trov súdneho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne (dvojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.